

Tisková zpráva

Důvěra ústavním institucím v říjnu 2019

- ⊙ Prezidentovi důvěřuje 56 % Čechů, vládě 50 %.
- ⊙ Poslanecká sněmovna i Senát mají důvěru 40 % veřejnosti.
- ⊙ Nejvyšší důvěře se těšili starostové (70 %) a obecní zastupitelstva (69 %).
- ⊙ U všech sledovaných institucí byl zaznamenán významný vzestup důvěry.
- ⊙ S politickou situací bylo spokojeno 23 % občanů, nespokojenost vyjadřovaly necelé dvě pětiny (39 %) veřejnosti.

Zpracoval:

Jan Červenka

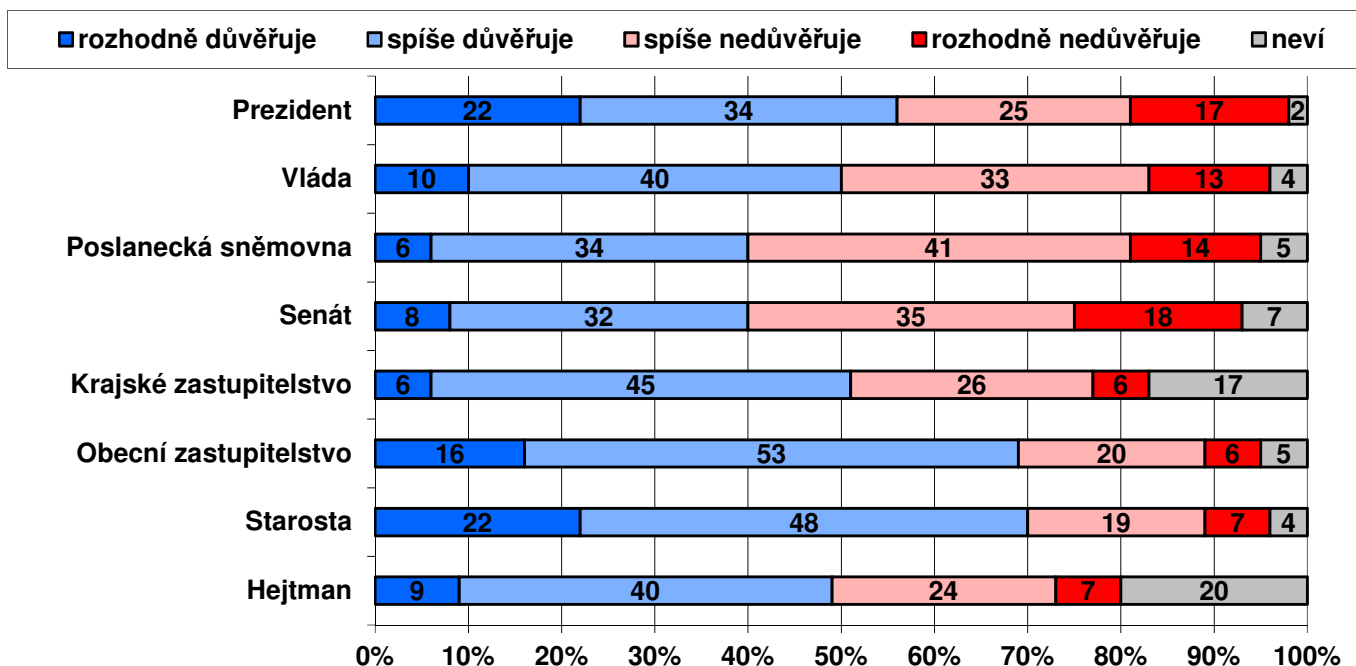
Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 586; e-mail: jan.cervenka@soc.cas.cz

V reprezentativním šetření CVVM SOÚ AV ČR byla v říjnu 2019 vybraným občanům položena otázka, zda důvěřují základním ústavním institucím.¹ Sledování důvěry ústavním institucím je pravidelnou součástí našich šetření, což nám umožňuje mapovat vývoj postojů v dlouhodobém časovém horizontu.

Graf 1: Důvěra/nedůvěra obyvatel ústavním institucím (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Jak ukazují výsledky v grafu 1, prezidentovi republiky v říjnu 2019 důvěru vyjadřovalo 56 % občanů, v tom 22 % prezidentovi důvěřovalo „rozhodně“ a 34 % „spíše“. Nedůvěru prezidentovi republiky vyslovilo 42 % respondentů, v tom 25 % „spíše“ a 17 % „rozhodně“.

¹ Otázka: „Řekněte, prosím, důvěřujete a) prezidentovi republiky, b) vládě, c) Poslanecké sněmovně PČR, d) Senátu PČR, e) svému krajskému zastupitelstvu, f) svému obecnímu zastupitelstvu, p) starostovi Vaší obce či městské části, q) hejtmanovi vašeho kraje (primátorovi, pokud žijete v Praze)?“ Varianty odpovědí: rozhodně důvěřuje, spíše důvěřuje, spíše nedůvěřuje, rozhodně nedůvěřuje.

Vládě důvěřovala polovina (50 %) veřejnosti, v tom 10 % „rozhodně“ a 40 % „spíše“, naopak necelá polovina (46 %) občanů vládě nedůvěřovala (33 % „spíše“ a 13 % „rozhodně“).

Poslanecké sněmovně v říjnu 2019 vyjadřovalo důvěru 40 % občanů a 55 % jí nedůvěřovalo, Senátu důvěru vyjádřilo rovněž 40 % občanů a 53 % Senátu nedůvěřovalo.

Na krajské (a v případě hlavního města Prahy magistrátní) úrovni převažuje důvěra nad nedůvěrou. Konkrétně krajským zastupitelstvům důvěřuje 51 % dotázaných, nedůvěřuje jim 32 % a zbylých 17 % se nedokáže rozhodnout a volí variantu „nevím“. V případě hejtmanů (a v Praze primátora) důvěra činí 49 % a podíl nedůvěřujících tvoří 31 % při pětinovém (20 %) podílu nerozhodnutých.

Podstatně lépe než všechny výše uvedené instituce jsou na tom obecní zastupitelstva, případně zastupitelstva městských částí a starostové. Důvěra k nim dosahuje úrovně více než dvou třetin. Konkrétně v případě obecních zastupitelstev podíl důvěry dosahoval 69 %, v tom 16 % obecním zastupitelstvům „rozhodně důvěřuje“ a 53 % jim „spíše důvěřuje“. Podíl nedůvěřujících u obecních zastupitelstev činí o málo více než čtvrtinu (26 %), přičemž „spíše“ jim nedůvěřuje 20 % občanů a „rozhodně nedůvěřuje“ dalších 6 %. Podobně hodnocení jsou i starostové, když důvěru jim vyjádřilo 70 % dotázaných, v tom 22 % „rozhodně“ a 48 % „spíše“, nedůvěra ke starostům dosahuje úrovně lehce nad hranicí čtvrtiny (26 %), když 19 % respondentů podle svých slov starostům „spíše nedůvěřuje“ a 7 % jim „rozhodně nedůvěřuje“.

Tabulka 1a: Důvěra obyvatel ústavním institucím (%) – časové srovnání

DŮVĚRA	IX/18	X/18	XI/18	XII/18	I/19	II/19	III/19	IV/19	V/19	VI/19	IX/19	X/19
Prezident	51	47	50	55	53	50	50	52	49	49	49	56
Vláda	39	41	43	42	44	44	42	45	41	39	44	50
Poslanecká sněmovna	29	31	33	32	34	32	33	33	32	29	34	40
Senát	32	32	32	34	38	35	34	30	32	33	31	40
Krajské zastupitelstvo	42	46	45	47	48	45	47	48	46	46	45	51
Obecní zastupitelstvo	61	58	63	67	66	63	64	66	66	63	64	69
Starosta	63	57	63	66	65	63	64	66	64	64	66	70
Hejtman	40	42	43	46	46	44	45	44	43	44	41	49

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „spíše nedůvěřuje“ a „rozhodně nedůvěřuje“ a odpověď „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

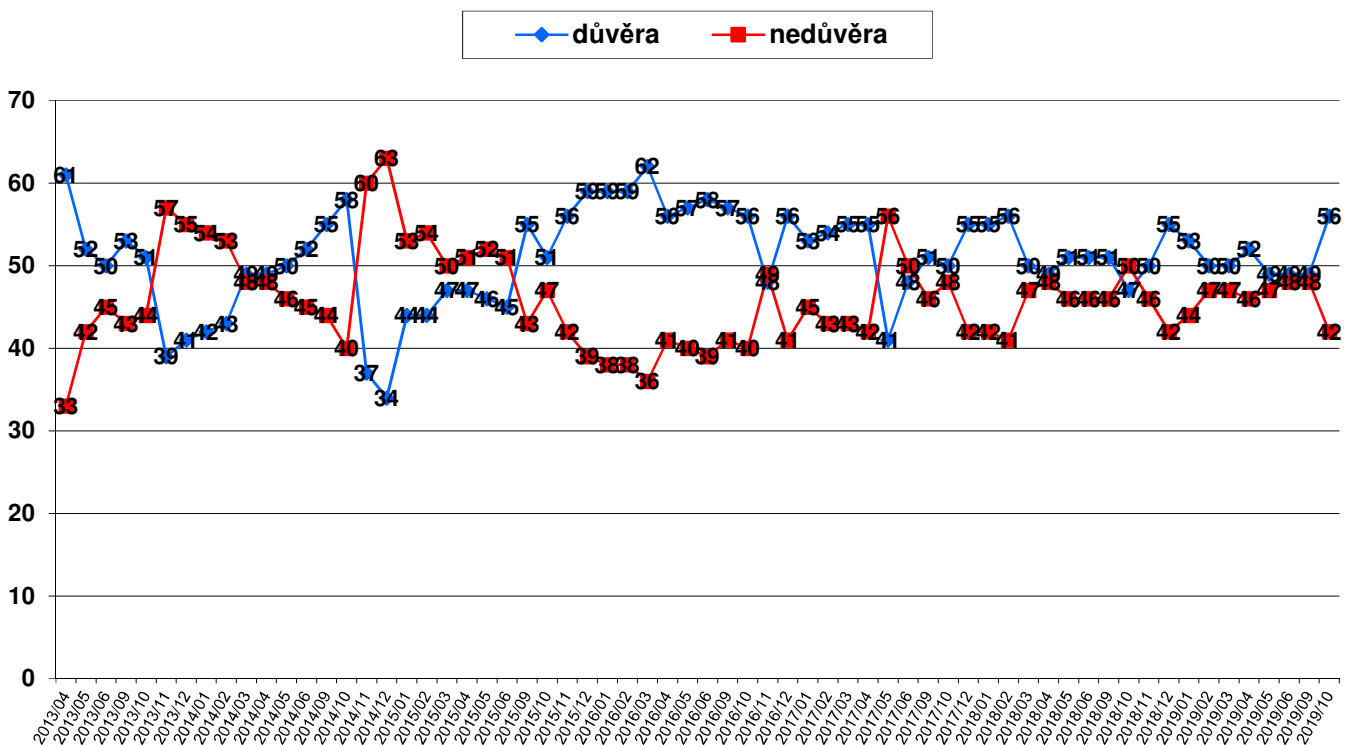
Tabulka 1b: Nedůvěra obyvatel ústavním institucím (%) – časové srovnání

NEDŮVĚRA	IX/18	X/18	XI/18	XII/18	I/19	II/19	III/19	IV/19	V/19	VI/19	IX/19	X/19
Prezident	46	50	46	42	44	47	47	46	47	48	48	42
Vláda	56	55	53	54	52	53	54	52	54	57	53	46
Poslanecká sněmovna	64	63	61	64	60	63	62	62	62	66	62	55
Senát	59	59	60	59	54	58	59	63	62	60	62	53
Krajské zastupitelstvo	39	35	37	34	35	39	35	35	35	37	40	32
Obecní zastupitelstvo	33	35	30	27	27	30	29	29	27	32	31	26
Starosta	31	36	29	26	27	29	29	28	29	31	29	26
Hejtman	38	36	34	31	34	36	36	35	35	38	38	31

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně nedůvěřuje“ a „spíše nedůvěřuje“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „spíše důvěřuje“ a „rozhodně důvěřuje“ a odpověď „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Graf 2: Vývoj důvěry/nedůvěry v prezidenta (% , duben 2013 – říjen 2019)

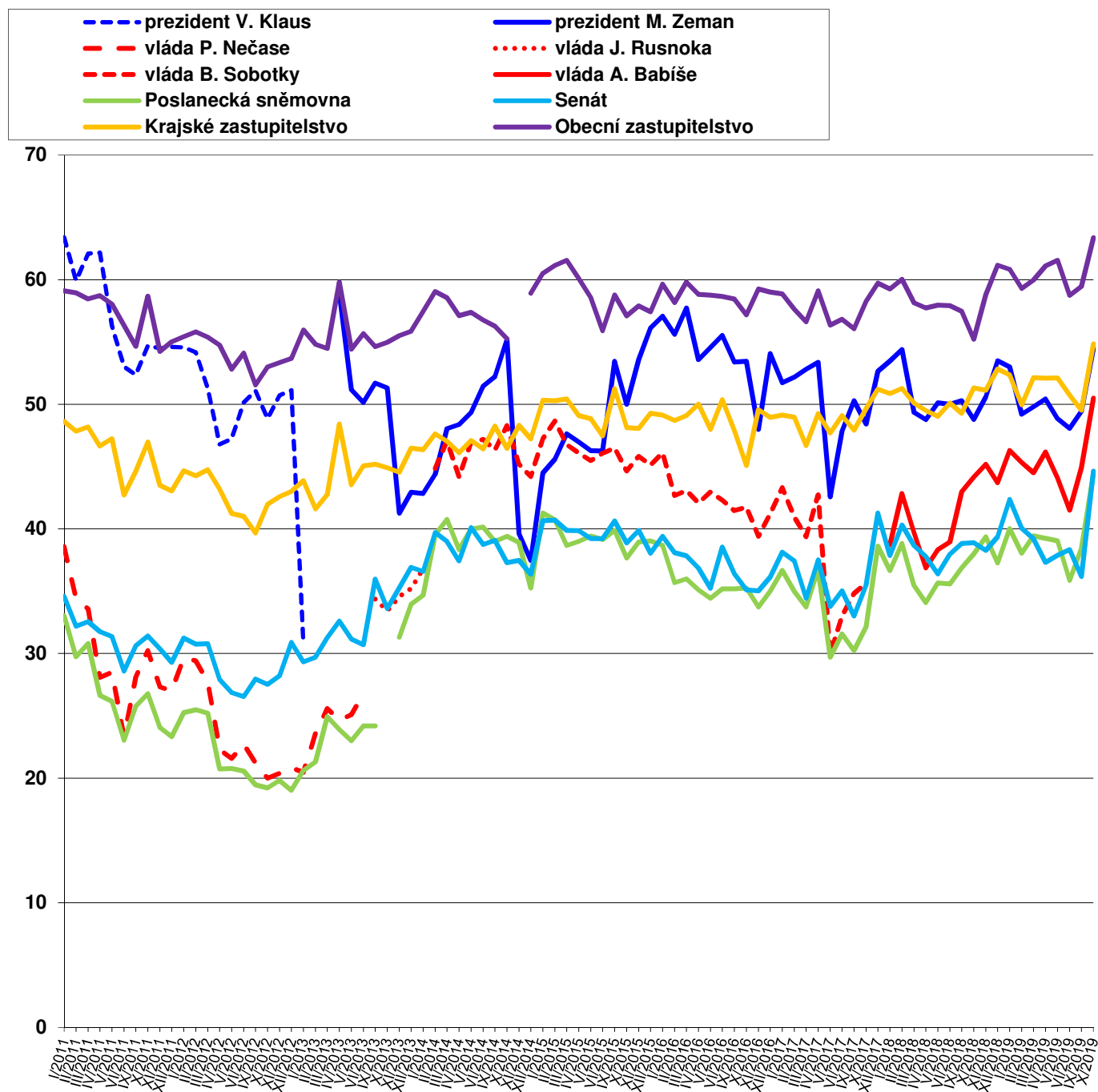
Zdroj: Výzkumy CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

V časovém srovnání, které nabízejí tabulky 1a a 1b, můžeme vidět, že v porovnání s předchozím šetřením ze září 2019 významně stoupla důvěra a poklesla nedůvěra u všech sledovaných ústavních institucí. Relativně největší posun byl zaznamenán v případě Senátu (nárůst podílu důvěry a pokles nedůvěry shodně o 9 procentních bodů), přičemž Senát tak z hlediska podílu důvěřujících dosáhl svého dosavadního historického maxima (předchozím maximem bylo 38 % z ledna 2019) od počátku měření v roce 1997. Na své historické maximum z hlediska důvěry se posunuli též krajsí hejtmani (nárůst důvěry o 8 procentních bodů, pokles nedůvěry o 7 procentních bodů), starostové (nárůst důvěry o 4 procentní body) a obecní zastupitelstva (nárůst důvěry a pokles nedůvěry shodně o 5 procentních bodů). V případě vlády (nárůst podílu důvěry o 6 procentních bodů, pokles podílu nedůvěry o 7 procentních bodů) jde o nejlepší výsledek nejen v jejím vlastním funkčním období, ale od května 2010, kdy byla naposledy zjišťována důvěra v případě „překlenovací“ a neobvykle oblíbené „nestraničské“ vlády Jana Fischera, přičemž v následném období se stávajícímu výsledku důvěra vládě několikrát pouze přiblížila, a to v průběhu minulého volebního období, např. v říjnu 2014, nebo v únoru 2015, a předtím bychom srovnatelný výsledek našli jen v listopadu 2002 a lepší pouze před nástupem ekonomické a politické krize od počátku roku 1997. U Poslanecké sněmovny (nárůst podílu důvěry o 6 procentních bodů, pokles podílu nedůvěry o 7 procentních bodů) je pak stávající důvěra nejvyšší od února 1993, kdy ještě jen krátce po vzniku samostatné ČR bývalé České národní radě, z níž se stala Poslanecká sněmovna, důvěřovalo 46 % občanů. Důvěra krajským zastupitelstvům (nárůst podílu důvěry o 6 procentních bodů, pokles podílu nedůvěry o 8 procentních bodů) se na srovnatelné úrovni objevila již několikrát, ovšem aktuální výsledek je zatím nejvýraznějším přiblížením se historickému maximu 52 % z listopadu 2004, přičemž tehdy šlo důvěru měřenou jen krátce po krajských volbách. U prezidenta (nárůst podílu důvěry o 7 procentních bodů, pokles podílu nedůvěry o 6 procentních bodů) pak byl srovnatelný výsledek naposledy zaznamenán v prosinci 2018 a před tím v období okolo prezidentských voleb (leden až březen 2018).

Co je příčinou zaznamenaného plošného vzestupu důvěry k ústavním institucím je obtížné určit, přičemž nelze vyloučit ani variantu náhodného výkyvu způsobeného výběrovou chybou měření. Jako možné vysvětlení daného posunu se pak může nabízet jisté uvolnění napětí v souvislosti s ukončením trestního stíhání premiéra v kauze Čapího hnízda, jež dlouho zatěžovalo politickou situaci v zemi, a do výsledku výzkumu se také mohla výrazněji promítnout specifická atmosféra a situace, která se vytvořila v souvislosti s úmrtím a pohřbem Karla Gotta.

Dlouhodobé srovnání nabízí graf 3 a interaktivní verzi grafů s vývojem důvěry a nedůvěry jednotlivým institucím lze rovněž nalézt ve webové aplikaci CVVM (cvvmapp.soc.cas.cz), v případě některých institucí je zde časová řada údajů již od roku 1990.

Graf 3: Důvěra ústavním institucím v letech 2011 - 2019 (index důvěry)²

Zdroj: Výzkumy CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

² Index důvěry může nabývat hodnot od 0 do 100 a je vypočítán jako součtový skór z nezaokrouhlených hodnot procentních podílů příslušných variant odpovědí vynásobených hodnotami 1 (rozhodně důvěřuje), 0,75 (spíše důvěřuje), 0,5 (neví), 0,25 (spíše nedůvěřuje) a 0 (rozhodně nedůvěřuje).

Z podrobnější analýzy vyplývá, že důvěra prezidentovi roste a nedůvěra klesá s narůstající spokojeností se současnou politickou situací, s posunem po škále politické orientace od pravice k levici a rovněž se stoupajícím věkem a klesajícím příjmem. Častěji prezidentovi důvěřují či méně nedůvěřují lidé ve věku od 60 let výše, důchodci, Moravané, obyvatelé Moravskoslezského kraje, respondenti z měst s populací od 30 tisíc obyvatel výše kromě Prahy, ti, kdo se politicky řadí jednoznačně nalevo, voliči ANO, KSČM či SPD a ti, kdo důvěřují ostatním ústavním institucím s výjimkou Senátu. Naopak nižší důvěru nebo vyšší nedůvěru k prezidentovi vykazují dotázaní ve věku od 20 do 44 let, obyvatelé Čech a zejména Pražané, obyvatelé z měst s populací od 5 do 15 tisíc, ti, kdo se politicky řadí jednoznačně k pravici, voliči ODS, TOP 09 či Pirátů a ti, kdo nedůvěřují ostatním zkoumaným institucím s výjimkou Senátu.

Důvěra vládě významně pozitivně koreluje s narůstající spokojeností s politickou situací, se zlepšujícím se hodnocením ekonomické situace ČR i životní úrovně vlastní domácnosti, s rostoucí důvěrou ostatním zkoumaným institucím a v menší míře i s narůstající spokojeností s vlastním životem. Vládě častěji důvěřují nebo méně nedůvěřují lidé ve věku od 60 let výše, důchodci, studenti, Pražané, obyvatelé Libereckého kraje, voliči ANO či ČSSD a ti, kdo se o politiku „spíše zajímají“. Naopak relativně nižší důvěru nebo vyšší podíl nedůvěřujících vládě šetření ukázalo mezi nezaměstnanými, obyvateli měst s populací od 5 do 15 tisíc obyvatel, respondenty ze Středočeského kraje, těmi, kdo se politicky řadí jednoznačně na pravici, voliči Pirátů, rozhodnými nevoliči a těmi, kdo se o politiku buď „velmi zajímají“, nebo naopak „vůbec nezajímají“.

Důvěra Poslanecké sněmovně roste s narůstající spokojeností s politickou situací, se zlepšujícím se hodnocením ekonomické situace ČR, se zlepšujícím se hodnocením životní úrovně vlastní domácnosti, se stoupající spokojeností s vlastním životem a s rostoucí důvěrou ostatním zkoumaným institucím. Poslanecké sněmovně častěji důvěřují nebo méně nedůvěřují mladí lidé ve věku od 15 do 19 let, studenti, Pražané, dotázaní z Jihomoravského kraje a voliči ANO. Naopak relativně nižší důvěru nebo vyšší podíl nedůvěřujících Poslanecké sněmovně šetření ukázalo mezi dotázanými z měst s populací od 5 do 15 tisíc obyvatel, občany ze Středočeského kraje a severozápadu Čech (Ústecký a Karlovarský kraj) a rozhodnými nevoliči.

Důvěra Senátu se zvyšuje s narůstající spokojeností s politickou situací, zlepšujícím se hodnocením ekonomické situace ČR, se zlepšujícím se hodnocením životní úrovně vlastní domácnosti, se stoupající spokojeností s vlastním životem a s rostoucí důvěrou ostatním zkoumaným institucím kromě prezidenta. Senátu ve zvýšené míře důvěřují či ve snížené míře nedůvěřují absolventi vysokých škol, mladí lidé ve věku 15 až 19 let, studenti, Pražané, ti, kdo se politicky řadí napravo od středu a voliči ČSSD, ODS či TOP 09. Naopak relativně nižší důvěru nebo vyšší podíl nedůvěřujících Senátu šetření ukázalo mezi vyučenými a lidmi se středoškolským vzděláním bez maturity, důchodci, dotázanými ze severozápadu Čech (Ústecký a Karlovarský kraj), těmi, kdo se politicky řadí nalevo od středu, voliči SPD nebo Trikolory, rozhodnými nevoliči a těmi, kdo se o politiku „vůbec nezajímají“.

Důvěra krajským zastupitelstvům vykazuje zřejmou korelaci s hodnocením životní úrovně vlastní domácnosti a ekonomické situace v ČR, se spokojeností s politickou situací, spokojeností s vlastním životem a s důvěrou jiným zkoumaným institucím. Vyšší důvěra nebo nižší nedůvěra ke krajským zastupitelstvům se objevuje u dotázaných ve věku od 30 do 44 let, obyvatel velkých měst s populací od 80 tisíc výše, Pražanů, respondentů ze severovýchodu Čech a hlavně z Pardubického a Libereckého kraje, voličů KDU-ČSL, ANO či ČSSD a těch, kdo se o politiku „spíše zajímají“. Naopak vyšší nedůvěru nebo menší důvěru krajským zastupitelstvům vyjadřují lidé pracující v dělnických profesích, dotázaní ze Středočeského a Ústeckého kraje, ti, kdo se jednoznačně řadí na levici, voliči KSČM, rozhodnými nevoliči a ti, kdo se o politiku „velmi zajímají“, nebo naopak „vůbec nezajímají“. Důvěra ke krajskému zastupitelstvu je samozřejmě velmi silně propojená s důvěrou k hejtmanovi.³

V případě hejtmanů a pražského primátora se pak důvěra opět zvyšuje spolu se zlepšujícím se hodnocením životní úrovně vlastní domácnosti i ekonomické situace v ČR a s rostoucí spokojeností s politickou situací, s rostoucí spokojeností s vlastním životem a rovněž i s rostoucí důvěrou k jiným institucím. Z hlediska věku se relativně nižší podíl nedůvěry k hejtmanům při vyšším podílu nerozhodných odpovědí objevuje u dotázaných do 30 let. Podle současného zaměstnání nižší podíl nedůvěry byl zaznamenán mezi studenty, méně důvěřujících bylo u lidí pracujících v dělnických profesích. Sníženou důvěrou hejtmanům vyjadřovali dotázaní z měst od 5 do 15 tisíc obyvatel, naopak vyšší důvěra se objevuje ve velkých městech s populací nad 80 tisíc obyvatel. Regionálně se vyšší podíl důvěry objevil v Praze, naopak vyšší podíl nedůvěřujících byl zaznamenán ve Středočeském a Ústeckém kraji. Podle

³ Spearmanův koeficient pořadové korelace mezi důvěrou krajskému zastupitelstvu a důvěrou hejtmanovi činil 0,622.

stranických preferencí hejtmanům více důvěřují nebo méně nedůvěřují voliči ANO či Pirátů, naopak méně důvěřujících či více nedůvěřujících je mezi rozhodnými nevoliči.

U obecních zastupitelstev a starostů obcí či městských obvodů v případě statutárních měst se objevují tytéž korelace s životní úrovní, hodnocením ekonomické situace v ČR a spokojeností s politickou situací i s vlastním životem, jako v případě krajských zastupitelstev a hejtmanů, přičemž i zde je důvěra v zastupitelstvo velmi silně spjatá s důvěrou starostovi.⁴ U obecních zastupitelstev je vyšší důvěra v obcích a malých městech do 2 tisíc obyvatel, mezi lidmi z Pardubického nebo Jihomoravského kraje, voliči ANO a těmi, kteří se o politiku „spíše nezajímají“. Naopak nižší důvěra nebo vyšší nedůvěra ve vztahu k obecním zastupitelstvům se objevila v Ústeckém kraji, u nekvalifikovaných nebo polokvalifikovaných dělníků, u dotázaných, kteří se jednoznačně řadí na levici, u rozhodných nevoličů a u těch, kdo se o politiku „vůbec nezajímají“.

Starostové mají zvýšenou důvěru nebo sníženou nedůvěru u lidí z obcí a malých měst s populací od 800 do 2 tisíc obyvatel, u dotázaných z Jihomoravského nebo Pardubického kraje a u voličů ANO. Méně starostům důvěřují nebo více jim nedůvěřují obyvatelé Jihočeského, Plzeňského či Ústeckého kraje, rozhodní nevoliči a ti, kdo se o politiku „vůbec nezajímají“.

V rámci šetření byla zjišťována také spokojenost se současnou politickou situací v naší zemi.⁵ Aktuální výsledky a časové srovnání nabízí tabulka 2.

Tabulka 2: Spokojenost/nespokojenost se současnou politickou situací v ČR (v %)

	VI/18	IX/18	X/18	XI/18	XII/18	I/19	II/19	III/19	IV/19	V/19	VI/19	IX/19	X/19
Spokojen	19	21	21	22	20	24	23	22	21	21	20	23	23
Ani spokojen, ani nespokojen	28	34	35	34	32	33	35	37	38	33	31	34	35
Nespokojen	49	41	40	40	45	39	39	38	38	42	46	40	39

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „velmi spokojen“ a „spíše spokojen“, resp. „spíše nespokojen“ a „velmi nespokojen“. Dopočet do 100 % tvoří odpověď „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Spokojenost se současnou politickou situací vyjadřuje necelá čtvrtina (23 %) občanů, z nich 2 % „velmi“ a 21 % „spíše“. Ani spokojeno, ani nespokojeno se cítí být 35 % obyvatel ČR. Nespokojenost s politickou situací pak nyní vyjadřuje 39 % dotázaných, 28 % respondentů je s ní „spíše nespokojeno“ a 11 % „velmi nespokojeno“. Zbytek (3 %) respondentů uvedl variantu „nevím“.

V porovnání s minulým šetřením ze září 2019 (viz tabulku 2 a graf 4) se spokojenost s politickou situací statisticky významně nezměnila. Oproti stejnému období minulého roku je pak aktuální spokojenost s politickou situací rovněž statisticky srovnatelná. Stávající hodnocení politické situace nadále zůstává výrazně lepší, než bývalo v období let 2012 a 2013, jak ukazuje graf 4. Zároveň je v grafu patrná výrazná rozkolísanost spokojenosti s politickou situací v průběhu posledních tří let, se dvěma hlubokými propady v květnu 2017 a v dubnu 2018.

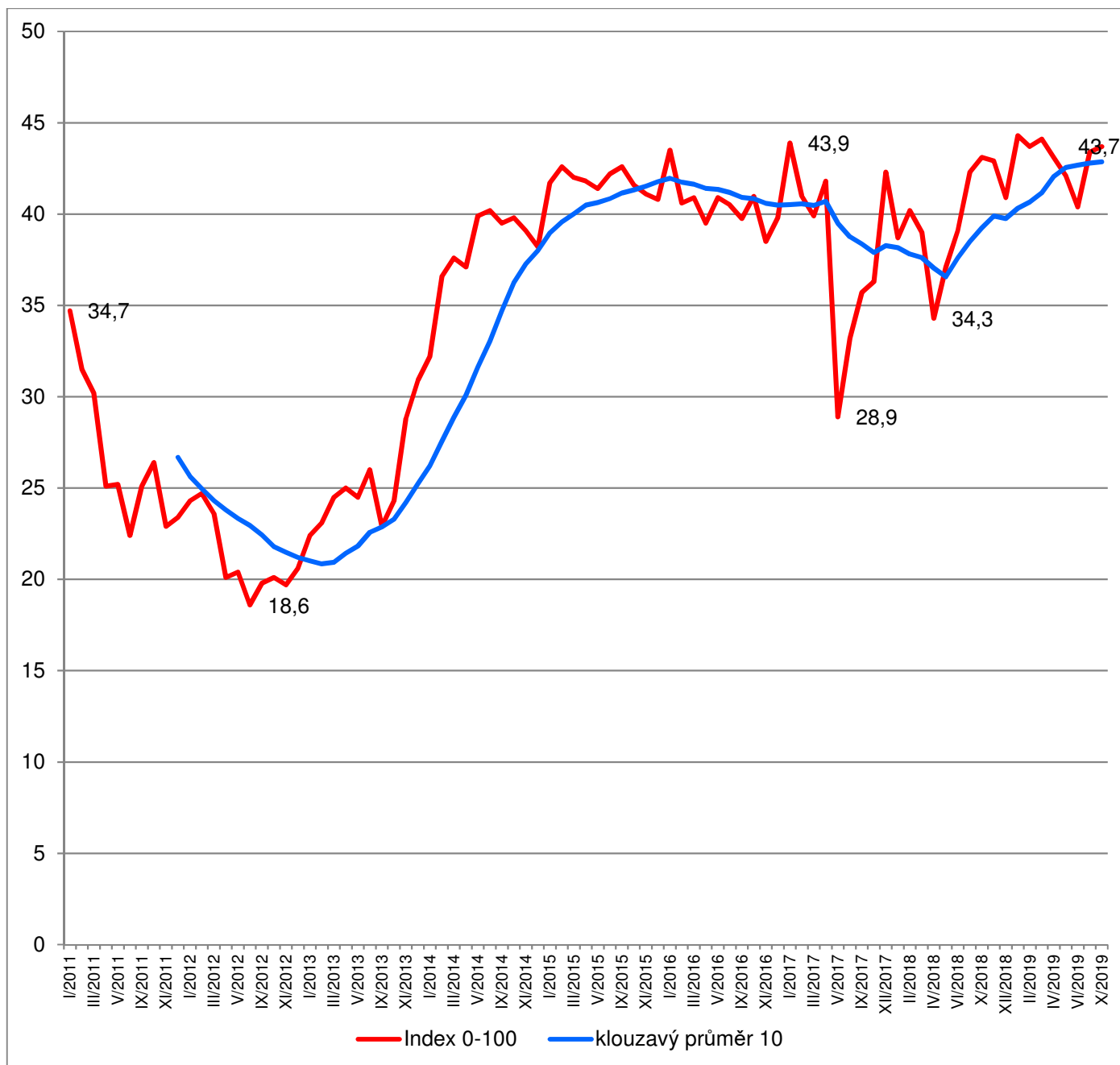
Podrobnější analýza ukázala, že spokojenost s politickou situací roste se zlepšujícím se hodnocením životní úrovně vlastní domácnosti, se zlepšujícím se hodnocením ekonomické situace v ČR a s rostoucí spokojeností se svým životem celkově. Spokojenější nebo méně nespokojení s politickou situací jsou mladí lidé ve věku 15 až 19 let, případně studenti (v obou případech méně nespokojených při zvýšeném podílu nerozhodných odpovědí), dotázaní z velkých měst s populací od 80 tisíc obyvatel výše kromě Prahy, ti, kdo se politicky řadí na pravý střed, voliči ANO, ti, kdo důvěřují všem zkoumaným institucím, a dotázaní, kteří se o politiku „spíše zajímají“. Vyšší nespokojenost nebo

⁴ Spearmanův koeficient pořadové korelace mezi důvěrou obecnímu zastupitelstvu a důvěrou starostovi činil 0,727.

⁵ Otázka: „Zamysleli-li se nad celkovou současnou politickou situací v České republice, řekli byste, že jste s ní velmi spokojen, spíše spokojen, ani spokojen, ani nespokojen, spíše nespokojen, velmi nespokojen?“

nižší spokojenost naopak vyjadřují lidé z měst od 5 do 15 tisíc obyvatel, rozhodně nevolíci, ti, kdo zkoumaným ústavním institucím nedůvěřují, a respondenti, kteří se o politiku „vůbec nezajímají“.

Graf 4: Spokojenost se současnou politickou situací v letech 2011-2019 (index spokojenosti 0-100)⁶

Zdroj: Výzkumy CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

⁶ Index spokojenosti může nabývat hodnot od 0 do 100 a je vypočítán jako součtový skóre z nezaokrouhlených hodnot procentních podílů příslušných variant odpovědí vynásobených hodnotami 1 (velmi spokojen), 0,75 (spíše spokojen), 0,5 (ani spokojen, ani nespokojen + neví), 0,25 (spíše nespokojen) a 0 (velmi nespokojen). Kluzavý průměr 10 představuje řadu průměrů indexu spokojenosti z deseti po sobě jdoucích šetření, přičemž 10 je počet šetření, které CVVM zpravidla realizuje v průběhu jednoho roku.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v19-10</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>5. – 20. 10. 2019</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1021</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>177</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem – kombinace dotazování PAPI a CAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PI.1, PS.1</i>
<i>Kód zprávy:</i>	<i>pi191105</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>5. listopadu 2019</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Jan Červenka</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převodem svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.]